Ankenævnet for Forsikring

Den 14. september 2016 blev i sag nr. 89394:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i Tryg Forsikring A/S. Han klager over selskabets sagsbehandling og opgørelse af omkostninger i forbindelse med en afsluttet retssag, hvor selskabet har meddelt tilsagn om retshjælpsdækning.

Det fremgår af sagen, at klageren via sin advokat den 26/1 2016 anmodede om retshjælpsdækning til en retssag mod sin nabo vedrørende dennes overtrædelse af en tinglyst deklaration om maksimal højde på beplantning i skellet mellem ejendommene. Selskabet gav den 28/1 2015 tilsagn om retshjælpsdækning til sagen, der blev ført som småsag i henhold til kapitel 39 i retsplejeloven.

Klageren fik ved dom af 22/3 2016 medhold i samtlige påstande, og modparten blev pålagt at betale klageren 9.700 kr. i sagsomkostninger. Klageren er utilfreds med, at selskabet har afvist, at han har andel i de sagsomkostninger, som modparten har betalt til klagerens advokat, og at selskabet blandt andet som følge heraf har opkrævet hans selvrisiko på 2.500 kr. Han har endvidere anført, at det er uetisk og ukorrekt, at selskabet efter hans opfattelse har sammenblandet selskabets afregningssag med advokaten og selskabets afregningssag med klageren selv.

I klageskemaet til nævnet af 8/5 2016 har klageren bl.a. anført:

"I forbindelse med en langvarig (2013-2014) strid med en nabo om overholdelse af en deklaration på naboens ejendom følte vi os nødsaget til at indbringe sagen for retten, da vi tilsyneladende ikke kunne komme videre med sagen på anden måde.

For at sætte sagen i gang henvendte vi os i december 2014 til [klagerens advokat] fra advokatkontor. Vi meddelte [klagerens advokat] om, at vi ønskede at denne sag skulle køre under vores retshjælpsforsikring, der er en del af vores Villaforsikring hos Tryg forsikring.

[Klagerens advokat] ansøgte 26.01.2015 om retshjælp hos Tryg Forsikring (se bilag 1). Forsikringsselskabet klassificerede sagen som en småsag og meddelte, at der udelukkende kunne opnås retshjælpsdækning, hvis sagen når frem til hovedforhandlinger, og en given dækning vil ikke dække den fase, der fører frem til hovedforhandlingen (se bilag 2).

Vi var ikke bekendt med en sådan opdeling af sager i småsager og almindelige sager og var ikke bekendt med konsekvensen heraf. Fra tidligere brug af retshjælpsforsikring år tilbage var der givet støtte fra det øjeblik, sagen blev antaget af en advokat og godkendt hos forsikringsselskabet.

Før evt. hovedforhandlinger foregik der væsentlig aktiviteter i retssagen, som forsikringen således ikke ville dække.
Dette drejede sig om:

- Udarbejdelse af stævning
- Vurdering af sagsøgtes svarskrift
- Udarbejdelse af replik.
- Deltagelse i forberedende retsmøde
- Vurdering af sagsøgtes duplik

Det var højst overraskende, at forsikringen ikke ville dække disse juridiske aktiviteter, men først træde til, når evt. hovedforhandling skulle gennemføres, men det måtte vi tage til efterretning (vi var i hvert fald ikke bekendt med muligheden for at få sagen klassificeret som en almindelig sag, hvad den nok burde have været ifølge advokater, som vi har været i kontakt med senere), og da ikke ville have råd til at betale for juridisk assistance til disse omfangsrige aktiviteter, måtte vi meddele [klagerens advokat], at vi selv ville påtage os disse aktiviteter.

For de indledende aktiviteter - herunder henvendelser til sagsøgte for at undgå retssagen – havde [klagerens advokat] forbrugt, hvad der svarer til ca. 2 timers arbejde til et beløb på 6000 kr., som vi blev faktureret.

Da både vi og [klagerens advokat] anså denne sag som en åbenlys sag, der ville blive vundet, og som udelukkende var nødvendiggjort af en genstridig modpart, så har vores holdning klart været den, at de omkostninger, der ville blive os påført ved denne sag, skulle indgå som en del af vores krav over for sagsøgte. Vi var ikke på noget tidspunkt blevet vejledt/oplyst om, at dette skulle være omsonst, fordi forsikringsselskabet under alle omstændigheder ville overtage alle tilkendte sagsomkostninger. Tværtimod vidste vi jo, at disse omkostninger hidrørte fra en fase, som ikke vedrørte forsikringen, da man først ville indgå i sagen fra hovedforhandling, hvis en sådan blev aktuel.

Derfor blev [klagerens advokats] honorar på 6000 kr. inkluderet i vores påstand i stævningen (bilag 3). Vi anførte endvidere, at beløbet meget vel kunne blive større, hvis yderligere juridisk eller anden bistand blev nødvendig.

Efter modtagelsen af svarskriftet fra sagsøgte havde vi 4. maj 2015 telefonisk kontakt med [retsassessor] fra … Ret for at drøfte det videre forløb i sagen. Herunder blev vores krav om dækning af sagsomkostninger drøftet, og [retsassessor] gav udtryk for, at påstandene skulle præciseres, hvad der efterfølgende skete i den udarbejdede replik dateret 18. maj 2015 (bilag 4), herunder blev retsafgiften også specificeret, idet dette jo ligeledes var en kendt omkostning på dette tidspunkt. Det var klart forståelsen ved disse drøftelser med [retsassessor], at kravet om dækning af disse omkostninger ville blive en del af den retlige afgørelse af sagen.

Drøftelser af vores påstande foregik yderligere ved det forberedende retsmøde den 21. august 2015 med deltagelse af [dommerfuldmægtig]. Igen blev det bekræftet, at der ville blive taget stilling til vores krav om dækning af omkostninger til den indledende juridiske bistand ved en evt. dom i sagen.

Rettens fortegnelse af 29. september 2015 over sagens påstande, anbringender og beviser specificerer således direkte de nævnte 6000 kr. samt retsafgiften udover at have en generelt krav om dækning af vores omkostninger, idet vi jo ikke kendte evt. fremtidige omkostninger (bilag 5).

Således forsikret om, at vores krav om dækning af vores egne sagsomkostninger for den første fase af retsprocessen frem til hovedforhandlingerne ville være inkluderet, foretog vi os ikke yderligere med henblik på at stille krav om omkostningsdækning for den næste fase i processen, nemlig fasen fra hovedforhandling og frem til domsafsigelse. Denne fase havde vi netop fået oplyst ville være dække af retshjælpsforsikringen. Og forsikringsselskabet havde ikke på nogen måde bedt om, at der skulle stilles krav om dækning af deres omkostninger.

Efter det forberedende retsmøde blev det klart, at sagen måtte gå til hovedforhandling, og derfor rettede vi på ny henvendelse til [klagerens advokat] og bad ham indtræde i sagen på de præmisser, der var gældende i forhold til vores retshjælpsforsikring, idet vi gjorde klart, at vi ikke ville have yderligere omkostninger, som ikke ville være omfattet af forsikringsdækningen.

Sagen blev herefter behandlet på retsmøder den 2. og 16. februar 2016 under ledelse af [retsassessor].

Efterfølgende blev dommen afsagt den 22. marts 2016 - en dom som gav os medhold på alle punkter, og herunder blev vi tilkendt 9.700 kr. dækning af de af de omkostninger, som vi havde haft til retsafgift og til advokatbistand. Det fremgår klart af dommen (bilag 6), at dette beløb skal dække vores omkostninger, som ud over advokatbistanden på 6000 kr. og retsafgift på 500 kr. omfatter en selvrisiko til forsikringsselskabet på 2500 kr., idet dommeren var fuldt oplyst om, at [klagerens advokat] var en del af sagen under retshjælpsdækningen, således at vi ikke ville have yderligere omkostninger til advokaten.

Vær opmærksom på, at det ikke på noget tidspunkt har været drøftet, hvilke omkostninger forsikringsselskabet ville have i denne sag, idet dette er et anliggende mellem forsikringsselskabet og [klagerens advokat]. I og med at forsikringsselskabet sætter sig uden for sagens meget vigtige indledende faser, som beskrevet ovenfor, så får forsikringsselskabet ingen mulighed for at fremkomme med påstand om dækning af deres omkostninger (ved ikke om der evt. her kutyme for dette). Denne sag er vores sag og ikke forsikringsselskabets sag, idet forsikringsselskabet har besluttet, det skal være således. Vi modtager så fra

forsikringsselskabet betaling for den advokatbistand, der indgår til hovedforhandlingerne efter de særlige fastsatte takster.

Ved dommens afsigelse ophører vores samarbejde med [klagerens advokat] ud fra den enkle overvejelse, at forsikringsdækningen hermed er ophørt, og idet vi ikke har behov for (eller råd til) yderligere tjenester fra advokaten.

Dommen pålægger sagsøgte at indbetale de nævnte 9.700 kr. til os som sagsøger inden for 14 dage. Dette sker ikke, men den 5. april 2016 informeres vi om, at beløbet er overført til [klagerens advokat].

Da [klagerens advokat] på dette tidspunkt ikke længere repræsenterer os, beder vi samme dag om, at beløbet straks overføres til os, der er de rette modtagere, jf. dommen. Vi giver den samme meddelelse til Tryg Forsikring ved …

Advokaten overfører imidlertid ikke beløbet til os, idet han har indledt drøftelser med Tryg om sit eget honorar og i den forbindelse sammenblander sin honorarafregning med forsikringsselskabet med vores afregningssag over for forsikringsselskabet.

Der er i den forbindelse yderligere korrespondance mellem os og [klagerens advokat] samt mellem [klagerens advokat] og forsikringsselskabet. Vi er målløse over, at vores afregningssag med forsikringsselskabet pludselige skal blandes sammen med advokatens honorarsag (advokaten har i forløbet gentagne gange understreget over for os, at hans honorarafregning med forsikringsselskabet var os uvedkommende, og det ville han tage sig af), men vi må også konstatere, at forsikringsselskabet tilsvarende korresponderer med advokaten om deres afregning med os som forsikringstager.

Dette er efter vores mening helt uhørt, specielt i lyset af, at forsikringsselskabet er skriftligt oplyst om, at [klagerens advokat] ikke længere repræsenterer os.

Dette vil vi gerne rejse som et klagepunkt, da vi mener, det er i modstrid med almindelig god forretningsetik.

Den 12. april 2016 informeres vi via c.c. til en mail fra forsikringsselskabet til [klagerens advokat] om, hvorledes forsikringsselskabet påtænker, at sagen skal afregnes (bilag 7).

Det fremgår her, at forsikringsselskabet selv agter at tilegne sig de os tilkendte omkostninger til bl.a. advokatbistand på 6000 kr. og til dækning af retsafgiften. Dette uagtet, at det fremgår af hele sagsforløbet, at de eneste specifikke sagsomkostninger, der er gjort krav på netop er disse 2 beløb. Forsikringsselskabet tilraner sig disse midler ved at gøre det til en del af honorarafregningen med advokaten, hvad der igen efter vores vurdering ikke er i overensstemmelse med god forretningsetik, grænsende til bedrageri.

Hvis forsikringsselskabet havde ønsket sine sagsomkostninger til fasen med hovedforhandling dækket ind, så skulle der selvsagt være rejst et krav om dette via de rejste påstande. Dette er ikke sket, idet forsikringsselskabet har valgt ikke være part i denne fase af retssagen. Endvidere skulle forsikringsselskabet have fremkommet med deres krav direkte til os som forsikringstagere og ikke til en uvedkommende 3. part.

Vores krav til forsikringsselskabet er, at man anerkender, at vi har fået tilkendt 6000 kr. til den juridiske bistand i fasen inden hovedforhandlinger samt 500 kr. til retsafgiften og dermed ikke lader disse beløb indgå som en del af honoreringen til advokaten.

Med hensyn til de resterende tilkendte omkostninger kunne man argumentere for, at disse i første omgang skulle dække vores øvrige omkostninger såsom omkostninger til selvrisiko til forsikringen, men vi har foreslået en deling imellem os og forsikringsselskabet i forhold til de omkostninger vi begge i øvrigt har haft på sagen. For vores vedkommende drejer det sig om 2.500 kr. til selvrisiko og for forsikringsselskabet om advokatomkostninger på 15.750 kr.

Forsikringsselskabet har valgt ikke på nogen måde at ville honorere dette krav. Dette er vores andet klagepunkt.

Hvis denne sag vitterligt skulle blive afgjort som forsikringsselskabet har lagt op til, så har man totalt gennemhullet begrebet retshjælpsdækning. Det ville være fuldstændigt omsonst at stille krav om modpartens betaling af sagsomkostninger, da disse kun vil tilgodese det forsikringsselskab, som i øvrigt har ydet et minimum af assistance til en sag, som har kostet forsikringstageren en stor mængde arbejde af juridisk karakter, som de færreste for øvrigt vil være rustet til at kunne gøre. I denne konkrete sag ville det betyde, at forsikringsselskabet ville få få tusind kroners omkostninger for en sag som forsikringstageren har vundet ved stort set eget arbejde, mens forsikringstageren selv skal dække alle omkostninger til fasen inden hovedforhandling. Vi kunne i så fald lige så godt selv også have taget de 2 hovedforhandlingsmøder med og så selv have indkasseret det fulde beløb.

Så ville retshjælpsforsikring være blevet til en farce.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Vi ønsker punkt 1:
Vores krav til forsikringsselskabet er, at man anerkender, at vi har fået tilkendt 6000 kr. til den juridiske bistand i fasen inden hovedforhandlinger samt 500 kr. til retsafgiften.

Med hensyn til de resterende tilkendte omkostninger kunne man argumentere for, at disse skulle dække vores øvrige omkostninger såsom omkostninger til selvrisiko til forsikringen, men vi har foreslået en deling imellem os og forsikringsselskabet i forhold til de omkostninger vi i øvrigt har haft på sagen. For vores vedkommende drejer det sig om 2.500 kr. til selvrisiko og for forsikringsselskabet om advokatomkostninger på 15.750 kr.

Vi ønsker som punkt 2:
At det tilkendegives over for forsikringsselskabet at det er uetisk og ukorrekt at sammenblande afregningssagen med advokat med afregningssagen med forsikringstageren. En skærpende omstændighed er det, at forsikringsselskabet er blevet informeret om, at advokaten ikke repræsenterer forsikringstager efter domsafsigelsen."

Selskabet har i brev af 23/5 2016 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Vores kunder klager over følgende:

Punkt 1
Vi har ladet det tilkendte beløb på 9.700 kr. i sagsomkostninger fra modparten komme retshjælpsforsikringen til gode, ligesom vores kunde finder, at det tilkendte beløb skal skadesløsholde vores kunder for blandt andet selvrisiko til retshjælpsforsikringen.

Punkt 2
Vi har anvendt en forkert og uetisk fremgangsmåde ved afregning af advokatsalær

Kort gennemgang af sagen
…
Ved brev af 4. april 2016 modtog vi dommen i sagen, og den 5. april 2016 modtog vi et oplæg på honorar fra advokaten på 20.000 kr. ekskl. moms.

Vi afregnede sagen ved e-mail af 12. april 2016, hvor vi opgjorde salæret til 16.250 kr. incl. dækning af retsafgift og moms. Ved afregning af salæret fratrak vi de tilkendte sagsomkostninger på 9.700 kr. samt selvrisiko på 2.500 kr., og vi udbetalte således 4.050 kr. til vores kunders advokat.

Den 13. april 2016 modtog vi en klage fra vores kunder, hvor vi fastholdt vores afgørelse ved email af 18. april 2016.

Forsikringsbetingelserne
Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 8. stk. 1:

> *'Selvrisikoen udgør 10% af erstatningsbeløbet, dog mindst 2.500 kr.'*

Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 8. stk. 2:

> *'Erstatning ydes for de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten, se § 9, stk. 4'.*

Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 9. stk. 4:

> *'Eventuelt tillagte omkostninger hos modparten skal komme Tryg til gode. Sikrede, dennes advokat eller professionelle rettergangsfuldmægtige, jf. § 11A, skal søge tillagte omkostninger indkrævet hos modparten. Er sådanne omkostninger uerholdelige, dækker Tryg disse omkostninger med fradrag af eventuel selvrisiko, og Tryg indtræder i sikredes ret'.*

Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 11 stk. 4:

> *'Advokaten har et direkte krav mod Tryg på forsikringsydelsen og kan ikke med bindende virkning for Tryg indgå aftale om salær med sikrede'.*

Vores afgørelse
Ad. Punkt 1
I henhold til forsikringsbetingelserne ydes erstatning for de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten. Endvidere fremgår det af forsikringsbetingelserne, at de tillagte omkostninger fra modparten skal komme Tryg til gode. Dette betyder, at tillagte omkostninger skal indgå i opgørelsen af retshjælpsdækningen til sagen.

Allerede fordi at det følger af forsikringsbetingelserne, at *'der ydes erstatning for de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten'* og *'at tillagte sagsomkostninger hos modparten skal komme Tryg til gode'*, finder vi, at det tilkendte beløb på 9.700 kr., skal komme retshjælpsforsikringen til gode.

Yderligere fremgår det af dommen side 8, at *'de sagsøgte skal betale sagens omkostninger, der dækker 500 kr. i retsafgift, som sagsøgerne har betalt ved sagens anlæg, og*

9.200 kr. til dækning af advokatbistand. Der findes ikke grundlag for at tilkende yderligere beløb, idet det bemærkes, at sagen er behandlet efter reglerne om småsager'. (Min understregning).

Ved en småsag kan retten pålægge taberen at betale et omkostningsbeløb til vinderen af sagen.

Småsagsprocessen er dog indrettet således, at det forudsættes, at parterne ikke har behov for advokatbistand under sagens forberedelse. De sagsomkostninger som tilkendes den vindende part til advokatudgifter, er dermed til dækning advokatudgifter til deltagelse i hovedforhandlingen og en passende forberedelse heraf.

Henset til at retten positivt har taget stilling til i sin omkostningsfastsættelse, *'at sagen er behandlet efter reglerne for småsager, og der på den baggrund ikke findes grundlag for at tilkende yderligere beløb'*, er det vores vurdering, at de tilkendte sagsomkostninger til dækning af advokatudgifter alene dækker advokatudgifter til hovedforhandlingen og forberedelsen heraf.

Vores kunder finder at tillagte omkostninger hos modparten bør skadesløsholde vores kunder for udgifter, som ikke er dækket af retshjælpsforsikringen.

Som ovenfor nævnt, fremgår det af § 9, stk. 4 i forsikringsbetingelserne, *'At eventuelt tillagte omkostninger skal komme selskabet til gode'*.

Det fremgår endvidere af § 8, stk. 1, at erstatning ydes for *'de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten, se § 9, stk. 4'*. I forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 2, fremgår det bl.a., at *'selvrisikoen udgør 10% af erstatningsbeløbet, dog mindst 2.500 kr.'*

Vi finder således ikke, at tilkendte sagsomkostninger skal skadesløsholde vores kunder for blandet andet retshjælpsforsikringens selvrisiko, og hvilket understøttes af ankenævnskendelse 87.927.

Vi fastholder på baggrund af ovenstående vores afgørelse i sagen.

Ad punkt 2
Vores kunder har endvidere gjort gældende, at det er uetisk og ukorrekt at sammenblande afregningssagen med advokat med afregningssagen med forsikringstageren.

Det følger af retshjælpsbetingelsernes § 11, stk. 4, *at en advokat, der har modtaget tilsagn om retshjælpsdækning har et direkte krav mod forsikringsselskabet på forsikringsydelsen.*

Det betyder, at vi afregner advokatens salær direkte over for advokaten, og at den sikrede ikke har indflydelse på retsforholdet mellem selskabet og advokaten. Man kan dermed som sikret heller ikke kræve, at selskabet afstår at udbetale advokaten salær, eller at dette skal afregnes over for forsikringstageren. Vi finder derfor ikke, at vi har anvendt en ukorrekt, uetisk eller en usædvanlig fremgangsmåde ved afregning af salær med vores kunders advokat.

Det skal slutteligt bemærkes, at retshjælpsdækningen er betinget af, at den sikrede har søgt bistand hos en advokat eller en professionel rettergangsfuldmægtig, der har påtaget sig sagen. Det betyder, at såfremt sikrede/en part selv fører sagen, eller der ydes bistand fra en parts familiemedlem, ven, nabo eller lignende, har sikrede ikke krav på retshjælpsdækning.

Vi fastholder på baggrund af ovenstående vores afgørelse i sagen."

Klageren har i brev af 12/6 2016 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"1. Tryg fremstiller det som om, der er tildelt generel retshjælp til gennemførelse af denne sag. Dette er ikke korrekt, idet Tryg udtrykkeligt har meddelt, at man kun tildeler retshjælp til selve gennemførelsen af sagens **hovedforhandlinger**, som kun er en mindre del af den samlede retssag, der som bekendt består af mange procestrin før hovedforhandlingerne. Tryg sætter lighedstegn mellem 'hovedforhandlinger' og 'retssag', hvad der selvfølgelig ikke er en korrekt præsentation af sagen.

2. Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 11A, at 'eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingerne er ikke omfattet af retshjælpsdækningen'. Hermed står det klart, at Tryg er klar over, at der er en del af retssagen, som ikke er en del af den retshjælp, som der ydes. Forsikringsselskabet er dermed ikke interessent i denne del af retssagen og er dermed ikke berettiget til at råde over de sagsomkostninger, der tilkendes den vindende part til dækning af denne del.

3. Når forsikringsselskabet anfører, at 'der ydes erstatning for de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten', så bliver præmissen således også forkert, idet Tryg hermed lægger til grund for deres vurdering, at de tilkendte sagsomkostninger udelukkende skulle dreje sig om omkostningerne til gennemførelsen af hovedforhandlingerne.

   Dette er jo netop ikke tilfældet, som det fremgår forskellige steder i dommen:
   - For det første er de eneste sagsomkostninger, der er specificeret i påstanden netop de 6000 kr. til sagens forberedelse før hovedforhandlingerne samt retsafgiften på 500 kr.
   - For det andet er disse beløb netop anført og specificeret efter vejledning fra dommeren, for at dommeren hermed kunne få et grundlag for tilkendelse af sagsomkostninger. Sagsomkostninger er jo ikke et automatik beløb, som tilkendes til den vindende part, men er et beløb relateret til de faktiske omkostninger for den vindende part.
   - For det tredje anføres netop i rettens begrundelse, at 'de sagsøgte skal betale sagens omkostninger, der dækker 500 kr. i retsafgift, som sagsøgerne har betalt ved sagens anlæg og 9.200 kr. til dækning til advokatbistand'. Det fremgår med al tydelighed, at vi som vindende part skal have dækket vores omkostninger til såvel retsafgiften og til advokatbistanden. Dette ligger helt i tråd med, at vi her har en dom, hvor dommeren på alle punkter har imødekommet vores påstande, herunder har imødekommet vores påstande om at blive holdt skadesløse for vores direkte og specificerede omkostninger. Dommeren har jo netop ikke skrevet, at der tilkendes 9.200 kr. til dækning af sagsøgers advokatbistand til hovedforhandlingerne, sådan som forsikringsselskabet tolker det.

4. Med hensyn til vores andet klagepunkt om forsikringsselskabet uetiske sammenblanding af afregningssagen med advokaten og afregningssagen med os, så fremkommer Tryg ikke med relevante svar der på nogen måde ændrer på denne klage.

   Tryg henviser til §11, stk. 4, som jo blot omtaler, at der er et direkte afregningsforhold mellem advokat og forsikringsselskab. Dette har vi jo ikke på noget tidspunkt modsat os - tværtimod virker dette ganske logisk. Vi har ikke på noget tidspunkt modsat os, at forsikringsselskabet skulle udbetale advokatens salær. Så det er helt malplaceret, at forsikringsselskabet bringer dette og andre tilsvarende irrelevante argumenter ind i sagen.

   Der er jo et separat afregningsforhold til os som forsikringstagere, bl.a. i relation til vores betaling af selvrisiko, som burde være rejst direkte mod os, da dette intet har med advokaten at gøre. Endvidere indgår den retsafgift, som med al tydelighed i dommen er tilkendt os, også i den afregning, som Tryg laver med advokaten, hvad der igen er helt uvedkommende.

   Vi må således fastholde, at Tryg efter vores vurdering har handlet stærkt uetisk i denne sag.

5. Der er for øvrigt forskellige forkerte referencer i Tryg's svarskrivelse, hvad der gør svaret svært læsbart, f.eks. anføres på side 2 en reference til forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 1 vedr. selvrisiko, som jeg ikke finder omtalt i den pågældende §.

Selskabet har i brev af 22/6 2016 til nævnet til dette bl.a. bemærket:

"Indledningsvis skal vi undskylde, at vi har byttet om på gengivelsen af § 8 stk. 1 og § 8 stk. 2 i skrivelse af 23. maj 2016. Gengivelsen af forsikringsbetingelserne skal korrekt være følgende:

Forsikringsbetingelserne
Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 8. stk. 1:

'Erstatning ydes for de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten, se § 9, stk. 4'.

Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 8. stk. 2:

'……. Selvrisikoen udgør 10% af erstatningsbeløbet, dog mindst 2.500 kr ……..'

Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 9. stk. 4:

'Eventuelt tillagte omkostninger hos modparten skal komme Tryg til gode. Sikrede, dennes advokat eller professionelle rettergangsfuldmægtige, jf. § 11A, skal søge tillagte omkostninger indkrævet hos modparten. Er sådanne omkostninger uerholdelige, dækker Tryg disse omkostninger med fradrag af eventuel selvrisiko, og Tryg indtræder i sikredes ret'.

Følgende fremgår af retshjælpsbetingelsernes § 11 stk. 4:

'Advokaten har et direkte krav mod Tryg på forsikringsydelsen og kan ikke med bindende virkning for Tryg indgå aftale om salær med sikrede'.

Vi har derudover ikke yderligere bemærkninger til sagen og skal overlade det til Ankenævnet at træffe afgørelse i sagen."

I mail af 28/1 2015 fra selskabet til klagerens advokat hedder det bl.a.:

"Vi bekræfter hermed retshjælpsdækning til at føre sag mod ejerne af naboejendommen, [modpart 1] og [modpart 2].

Vi har noteret os, at vil være tale om en småsag, som behandles efter reglerne i Rpl. kapitel 39, hvorfor vores tilsagn er i henhold til retshjælpsbetingelsernes § 11A.

Eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingen, bortset fra retsafgift og andre udgifter der pålægges af retten, er således ikke omfattet af retshjælpsforsikringen, jf. § 11A, stk. 2.

For god ordens skyld gør vi opmærksom på, at honoraret beregnes i overensstemmelse med landsretternes vejledende salærtakster for hovedforhandlingen i straffesager. Se betingelsernes § 11A, stk. 5 og domstolenes notat om dækning af udgift til advokat m.fl. i hovedforhandlede småsager.

Der gælder en selvrisiko på 10 % af de samlede omkostninger, dog minimum kr. 2.500,00.

Såfremt retten bestemmer at sagen ikke skal behandles efter reglerne i Rpl. kapitel 39, § 400 skal vi bede dig vende tilbage. "

Af stævning underskrevet af klageren den 21/3 2015 fremgår bl.a.:

"**Eventuelle udenretlige omkostninger:**

…
Andre udenretlige omkostninger: 6000,00 kr.

B Andre krav:

…

Der ønskes en fuldbyrdelsesdom, da sagsøgte i flere år har vægret sig mod at efterleve deklarationen ikke blot over for sagsøger men også over for den juridiske assistance som sagsøger har følt sig nødsaget til at inddrage, jf. sagsfremstillingen. Denne inddragelse af juridisk assistance har påført sagsøger omkostninger, som udelukkende har sin årsag i sagsøgtes vægring og derfor gøres der også krav om, at sagsøgte betaler dette beløb, som ikke kendes præcis, men skønsmæssigt andrager 6000 kr.(vil blive større, hvis der skal inddrages yderligere assistance i sagen)."

Af byretsdom afsagt den 22/3 2016 fremgår bl.a.:

"**Parternes påstande**

Sagsøgerne, [klageren] og [medsagsøger], har nedlagt følgende påstande:

…

III
Sagsøgerne tilkendes sagsomkostninger både til sagens forberedelse og hovedforhandling.

De sagsøgtes, [modpart 1] og [modpart 2's], påstande:

..

C
De sagsøgte tilkendes sagsomkostninger både til sagens forberedelse og hovedforhandling.
…
Rettens begrundelse og afgørelse
…
På denne baggrund kan der ikke gives de sagsøgte medhold i aflysning af den omtalte deklaration.

Derimod kan der gives sagsøgerne medhold i, at de sagsøgte skal anerkende at efterleve deklarationen. I sammenhæng med dette bemærkes, at parterne er enige om, at træerne nr. 1, 2, 4 og 5 i bilag 7 og 8 står i bæltet i deklarationen (deklarationsbæltet), og at de er højere end 2 meter. Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at kirsebærtræet, træ nr. 3 i bilag 7, også er højere end 2 meter, og at det endvidere står i deklarationsbæltet, når dets stamme står på grænsen mellem dette og den del af de sagsøgtes have, som ikke er omfattet af deklarationen. Under hensyntagen til præciseringen under besigtigelsen i sagen gives der herefter sagsøgerne medhold i deres påstand som nedenfor bestemt.

Som følge af sagens resultat skal de sagsøgte betale sagens omkostninger, der dækker 500 kr. i retsafgift, som sagsøgerne har betalt ved sagens anlæg, og 9.200 kr. til dækning til advokatbistand. Der findes ikke at være grundlag for at tilkende yderligere beløb, idet det bemærkes, at sagen er behandlet efter reglerne om småsager.

Thi kendes for ret:

…

De sagsøgte skal inden 14 dage betale 9.700 kr. i sagsomkostninger til sagsøgerne."

Af brev fra klagerens advokat til selskabet af 5/4 2016 fremgår bl.a.:

"Under henvisning til min skrivelse af 4. ds., hvormed fulgte kopi af den af retten afsagte dom i sagen, skal jeg herved vende tilbage til sagens afregning. Efter at parterne selv havde forestået udarbejdelsen og udvekslingen af processkrifter i forbindelse med sagens forberedelse, under henvisning til reglerne om småsager, blev jeg anmodet om at repræsentere sagsøgerne i forbindelse med hovedforhandlingen, som fandt sted ved Retten i … den 3. februar d.å..

Forud for sagsanlægget foretog jeg afregning overfor klienterne i juni 2015, hvor jeg debiterede kr. 4.800 + moms, kopi af min faktura vedhæftes. Denne udgift er medtaget af sagsøgerne og omtalt i stævningen, som en af sagsøgerne afholdt omkostning forud for sagsanlægget.

Uden at det direkte kan læses ud af dommen, går jeg ud fra, at retten har taget hensyn til denne udgift ved omkostningsfastsættelsen i dommen, hvor de sagsøgte blev pålagt at udrede kr. 9.700,00 til sagsøgerne inklusive retsafgiften på kr. 500,00.

Ifølge min tidsregistrering har jeg anvendt 18 advokattimer på sagen, regnet fra primo januar 2016 og til 10. marts 2016, hvor jeg gav retten meddelelse om, at sagsøgerne fastholdt begæringen om afsigelse af dom. Selve forberedelsen af hovedforhandlingen samt den i forbindelse med hovedforhandlingen indledende besigtigelse på stedet og den efterfølgende bevisførelse og procedure i retten er registreret med i alt 10 timer. Den øvrige registrerede tid er anvendt til korrespondance samt forudgående besigtigelse og møde med parterne forud for hovedforhandlingen.

Jeg er i tvivl om, hvorvidt jeg ud af de fra sagsøgte modtagne kr. 9.700,00 forlods kan afregne kr. 6.500,00 til sagsøgerne til dækning af retsafgiften samt den faktura, som jeg fremsendte for arbejde udført inden sagsanlægget. Sagens kompleksitet taget i betragtning, som har nødvendiggjort en mere omfattende forberedelse samt besigtigelse i forbindelse med hovedforhandlingen - under hensyntagen til, at der ikke har været foretaget syn- og skøn - er det min opfattelse, at jeg for mit arbejde i forbindelse med hovedforhandlingens forberedelse og afvikling skal oppebære et honorar på kr. 20.000 ex moms. Jeg hører gerne forsikringsselskabets stillingtagen til dette, inden jeg foretager fakturering."

Af mail fra klageren til selskabet af 6/4 2016 fremgår bl.a.:

"Som en del af vores påstand havde vi krævet kompensation for de omkostninger til juridisk bistand og retsgebyr, som denne sag ville påføre os udelukkende forårsaget af sagsøgtes vægring mod at efterleve en tinglyst deklaration.

I den forbindelse omtalte vi de juridiske omkostninger som var kendt på daværende tidspunkt, nemlig et honorar til advokaten til bistand i de indledende faser af sagen på kr. 6000 samt retsafgiften. I den forbindelse var vi jo bekendt med at den juridiske assistance udelukkende ville give anledning til en selvrisiko på kr. 2500, da sagen jo var antaget under retshjælpsdækningen.

Hele sagens forberedelse frem til hovedforhandlingen gennemførte vi selv, da vi ud fra tidligere samtaler med dig var orienteret om, at der ikke kunne opnås dækning til dette.

Dommen har således også givet os medhold på punktet vedr. kompensation af omkostninger, idet vi blev tilkendt 9.700 kr, hvad der stort set svarer til summen af de 3 poster.

Sagsøgte skulle indbetale dette beløb til os inden for 14 dage, men fremsendte beløbet til [klagerens advokat].

Vi har bedt [klagerens advokat] om at overføre dette beløb til vores konto, idet vi afventer en slutopgørelse fra forsikringsselskabet, hvorunder den nævnte selvrisiko vel vil indgå."

I mail af 12/4 2016 fra selskabet til klageren og hans advokat hedder det bl.a.:

"Herefter skal vi meddele følgende:

Da sagen er en småsag gælder bestemmelserne i betingelsernes § 11A, jf vores mail af den 16. februar 2015, som vedhæftes til orientering sammen med betingelserne.

Af betingelsernes § 11A, stk. 2 fremgår, at alene retsafgift og eventuelle udgifter til sagkyndig erklæring, der pålægges af retten, er dækket forud for hovedforhandling. Udgift til advokat forud for hovedforhandling er således ikke dækket.

Da sagen er hovedforhandlet dækkes salær til advokat til hovedforhandlingen.
Salæret beregnes i overensstemmelse med med landsretspræsidenternes vejledende salærtakster for hovedforhandlede småsager.

Endvidere gælder betingelsernes bestemmelser om fordeling af omkostninger, hvilket i denne sag betyder, at de tillagte omkostninger skal komme Tryg til gode, jf. § 9, stk. 4.

Sagens omkostninger kan opgøres på baggrund af, at vi pr. telefon har modtaget oplysning om, at den samlede hovedforhandling, som startede på [klagerens adresse], varede i alt 6 timer.

Opgørelsen bliver således:

Salær for hovedforhandling, jf. Landsretspræsidenternes notat :

3 Timer	kr.	7.500,00	
Yderligere 3 timer	kr.	5.100,00	
			kr. 12.600,00
25% moms	kr.	3.150,00	
Salær i alt	kr.	15.750,00	
Retsafgift	kr.	500,00	
			kr. 16.250,00
Tillagte omkostninger	kr.	9.700,00	
Selvrisiko minimum	kr.	2.500,00	
Til betaling	kr.	4.050,00	

…
Afslutningsvis skal vi gøre opmærksom på, at det ikke fremgår af dommen, at vores kunder skal have tilkendt noget beløb ud over de 9.700,00 kr. som modparten har betalt. Det modsatte er anført i dommen. Se dommens side 8."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2 Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

Stk. 1.
Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager.
…
§ 4 Hvilke omkostninger er dækket af retshjælpsforsikringen?

Stk. 1
Egne sagsomkostninger. For småsager gælder §11 A.

Stk. 2

Omkostninger til modpart, såfremt disse er pålagt sikrede under en rets- eller voldgiftssag eller er godkendt af Tryg.

…

§ 8 Erstatning og selvrisiko

Stk. 1

Erstatning ydes for de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten, se § 9, stk. 4.

Stk. 2

Trygs erstatningspligt er for en forsikringsbegivenhed begrænset til 125.000 kr. Selvrisikoen udgør 10% af erstatningsbeløbet, dog mindst 2.500 kr.

Hvis sagen appelleres, gælder ovennævnte maksimumbeløb for den samlede behandling. Omkostningerne erstattes særskilt for hver instans med fradrag af eventuel selvrisiko, herunder minimumsselvrisiko, for hver instans. Der beregnes ikke selvrisiko, hvis de økonomiske betingelser for at få fri proces er opfyldt.

…

§ 9 Fordeling af omkostninger

…

Stk.4

Eventuelt tillagte omkostninger hos modparten skal komme Tryg til gode. Sikrede, dennes advokat eller professionelle rettergangsfuldmægtig, jf. § 11A, skal søge tillagte omkostninger indkrævet hos modparten. Er sådanne omkostninger uerholdelige, dækker Tryg disse omkostninger med fradrag af eventuel selvrisiko, og Tryg indtræder i sikredes ret.

…

§ 11 Valg af advokat

Stk. 1

Dækningen er betinget af, at sikrede har søgt bistand hos advokat, der har påtaget sig sagen. I gruppesøgsmål, hvor tilmeldingsmodellen anvendes, vælger grupperepræsentanten den sagsførende advokat. Sikrede vælger selv sin advokat blandt medlemmerne af Advokatsamfundet. For småsager gælder § 11A.

…

Stk. 4

Advokaten har direkte krav mod Tryg på forsikringsydelsen og kan ikke med bindende virkning for Tryg indgå aftale om sit salær med sikrede.

Stk. 5

Salæret beregnes i overensstemmelse med de retningslinier for sagsomkostninger i borgerlige sager, som følges af domstolene.

…

§ 11A Særlige regler for småsager med en sagsgenstand på højst 50.000 kr. (se yderligere side 6) samt anerkendelsessøgsmål

Stk. 1.

§ 11, stk. 1 gælder ikke i sager, som behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 39 (småsagsproces). Dækningen af salæromkostninger efter stk. 5 er betinget af at sikrede har søgt bistand hos en advokat eller en af Tryg godkendt professionel rettergangsfuldmægtig** (se yderligere oplysninger side 6), jf. retsplejelovens § 260, stk. 5. Reglerne i § 11, stk. 2 til 7 gælder i de tilfælde tilsvarende for professionelle rettergangsfuldmægtige som for advokater, der vælges efter reglerne i § 11, stk. 1.

Stk. 2.

Bortset fra retsafgift og eventuelle udgifter til sagkyndig erklæring, der pålægges af retten, er eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingen ikke omfattet af retshjælpsdækningen. Udgifter forbundet med hovedforhandlingen dækkes efter reglerne i stk. 5.
Tryg kan betinge dækningen af, at sikrede søger bistand hos advokat eller anden professionel rettergangsfuldmægtig, jf. stk. 1.
…
Stk. 5
Eventuelt salær til advokat eller den iht. retsplejeloven § 260, stk. 5 anførte rettergangsfuldmægtige beregnes i overensstemmelse med landsretternes vejledende salærtakster for hovedforhandlingen i straffesager, jf. retsplejelovens § 408."

Nævnet udtaler:

Selskabet gav den 28/1 2015 tilsagn om retshjælpsdækning til en retssag mod klagerens nabo vedrørende dennes overtrædelse af en tinglyst deklaration om maksimal højde på beplantning i skellet mellem ejendommene. Sagen blev ført som småsag i henhold til kapitel 39 i retsplejeloven.

I stævning af 21/3 2015 anførte klageren, at han havde "andre udenretlige omkostninger", og at disse "skønsmæssigt androg 6000 kr.". Under retssagen nedlagde han blandt andet påstand om, at "Sagsøgerne tilkendes sagsomkostninger både til sagens forberedelse og hovedforhandling."

Klageren fik medhold i sagen, og byretten udtalte i dommen af 22/3 2016 blandt andet, at modparten som følge heraf skulle sagsøgte betale sagens omkostninger "der dækker 500 kr. i retsafgift, som sagsøgerne har betalt ved sagens anlæg, og 9.200 kr. til dækning til advokatbistand". Endvidere udtalte byretten, at "der findes ikke at være grundlag for at tilkende yderligere beløb, idet det bemærkes, at sagen er behandlet efter reglerne om småsager", og at beløbet skulle betales til klageren.

Modparten betalte herefter beløbet til klagerens advokat, der i mail af 5/4 2016 over for selskabet udtrykte tvivl om, hvorledes sagen skulle afregnes. I mailen anførte han blandt andet, at han forud for sagen "debiterede kr. 4.800 + moms" Selskabet afregnede herefter sagen ved at fratrække de tillagte sagsomkostninger på 9.700 kr. og klagerens selvrisiko på 2.500 kr. fra klagerens advokatens salær for bistand i forbindelse med hovedforhandling og udbetale det overskydende beløb til klagerens advokat.

Det er klagerens opfattelse, at selskabet ikke har været berettiget til de sagsomkostninger, som byretten pålagde modparten at betale, da disse ifølge klageren vedrører udgifter på 6.000 kr. til juridisk bistand forud for hovedforhandlingen. Klageren anfører endvidere, at man kan argumentere for, at de "resterende tilkendte omkostninger" skulle dække klagerens øvrige omkostninger "såsom omkostninger til selvrisiko", eventuelt i form af en deling med selskabet. Klageren har endvidere anført, at det er uetisk, at selskabet har inddraget selvrisiko og retsafgift i afregningen med klagerens advokat og derved har sammenblandet selskabets afregningssag med advokaten og selskabets afregningssag med klageren selv.

Selskabet henviser til, at erstatningen er opgjort i henhold til forsikringsbetingelserne.

Det fremgår af § 9, stk. 4, i forsikringsbetingelserne, at eventuelt tillagte omkostninger skal komme selskabet til gode. Det fremgår af § 8, stk. 1, at erstatning ydes for "de i § 4 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten, se § 9, stk. 4".

I forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 2, fremgår det bl.a., at "Selvrisikoen udgør 10% af erstatningsbeløbet, dog mindst 2.500 kr." Af forsikringsbetingelsernes § 11A, stk. 2, om småsager fremgår det, at "bortset fra retsafgift og eventuelle udgifter til sagkyndig erklæring, der pålægges af retten, er eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingen ikke omfattet af retshjælpsdækningen. Udgifter forbundet med hovedforhandlingen dækkes efter reglerne i stk. 5".

Det er forudsat i forarbejderne til § 408 i retsplejeloven, at det i forbindelse med småsagsprocessen alene er udgifter til advokatbistand under hovedforhandlingen, der skal erstattes. Byrettens udtalelse – "Der findes ikke at være grundlag for at tilkende yderligere beløb, idet det bemærkes, at sagen er behandlet efter reglerne om småsager" – må ses i lyset heraf. Nævnet finder herefter, at det må lægges til grund, at modparten ved byrettens dom ikke blev pålagt at dække klagerens omkostninger til advokatbistand til sagens forberedelse.

17. 89394

Nævnet finder på den baggrund og med henvisning til forsikringsbetingelserne, at selskabet har været berettiget til at medregne de tilkendte 9.700 kr. i den samlede opgørelse af omkostningerne og herefter beregne klagerens selvrisiko. Klageren har derfor ikke krav på at få del i det tilkendte beløb.

Herefter, og idet forsikringsselskaber i retshjælpssager almindeligvis afregner direkte med forsikringstagerens advokat, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets handlemåde eller afgørelse. Det, som klageren i øvrigt har anført kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels